

L'ús correcte d'algunes formes verbals

J. M. i C.

Tothom coneix i empra sense dificultats verbs com **córrer**, **rompre** 'dividir en fragments', **fondre**, **cloure** 'tancar, tapar'. Tanmateix, en fer-ne derivats, s'observen sovint vacil·lacions i incorreccions, probablement pel fet que els parlants han perdut la consciència de les parts que formen els mots. Així, per a la persona 3 del present de l'indicatiu, si bé sentim a dir regularment *corre*, en canvi notem inseguretat en les terminacions lògiques corresponents, com ara *transcorre*, *concorre*, *escorre*, *discorre*, *ocorre*, *recorre*, *socorre* i *descorre*, les quals són desplaçades incorrectament per les acabades en **-eix**: **ocorreix*, **transcorreix*, **recorreix*, etc. El participi passat és *corregut* i, doncs, *transcorregut*, *concorregut*, *escorregut*, *discorregut*, *ocorregut*, *recorregut*, *socorregut*, *descorregut*.

Semblantment passa amb *fondre*: si la persona 3 del present d'indicatiu és *fon*, cal que diguem *difon*, *confon*, *infon*, *refon*; no hi són bones les terminacions en **-eix**: **difondeix*, **confondeix*, **infondeix*, **refondeix*. El participi és *fos* i, doncs, *difós*, *confós*, *infós*, *refós*.

Amb *rompre*: de *romp* en resulta *interromp*, *corromp*, *irromp*, i no **interrompeix*, **corrompeix*, **irrompeix*. El participi és *romput* i, doncs, *interromput*, *corromput*, *irromput*.

Hi ha altres verbs que són també derivats de formes que avui no s'usen, com, per exemple, **metre** o bé **cebre** (etimològicament, **sebre**), que tindrien la persona 3 del present d'indicatiu *met* i *cep*, respectivament. Consegüentment, donen les úniques solucions correctes: *omet*, *emet*, *admet*, *permet*, *remet*, *malmet*, *comet*, *sotmet*, *tramet*; o bé *concep*, *percep*, *decep*. Són rebutjables, per tant, **omiteix*, **emeteix*, **admeteix*, etc., i **concebeix*, **percebeix*, etc. Noteu que, en català, encara que comptem amb el substantiu **decepció**, no tenim el verb **decepcionar* i, és clar, tampoc cap temps ni cap persona que se'n faci derivar: **decepcionaràs*, **decepcionaria*, **decepcionaven*; cal dir *decebràs*,

decebria, decebien. El participi de *metre* seria *mes* (*omès, emès, admès, permès, remès, malmès, comès, sotmès, tramès*); el de *cebre* seria *cebut* (*concebut, percebut, decebut*).

[*Medicampus*, 17 juny 2002]